

**УГОДА
МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ
ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО УГОДИ
МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄВРОПЕЙСЬКИМ
СПІВТОВАРИСТВОМ ПРО СПРОЩЕННЯ
ОФОРМЛЕННЯ ВІЗ
ВІД 23 ЛИПНЯ 2012 РОКУ¹**

УКРАЇНА

та

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СОЮЗ

далі – Сторони,

посилаючись на Угоду між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз, що набрала чинності 1 січня 2008 року,

прагнучи до подальшого спрощення міжлюдських контактів,

визнаючи важливість запровадження безвізового режиму для громадян України у відповідний час, після створення умов для добре керованого та безпечного пересування людей,

беручи до уваги набрання чинності Регламентом (ЄС) №810/2009 Європейського Парламенту та Ради від 13 липня 2009 року, що запроваджує Кодекс Співтовариства про візи (Візовий Кодекс)², яким чітко встановлено обов'язковість мотивації рішення про відмову у видачі візи та право заявників на апеляцію, у випадку відмови,

враховуючи Протокол про інтеграцію Шенгенських домовленостей у право Європейського Союзу та Протокол про позицію Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії та Ірландії з питань, що стосуються сфери свободи, безпеки та правосуддя, які є додатками до Договору про Європейський Союз і Договору про функціонування Європейського Союзу, та підтверджуючи, що положення цієї Угоди не застосовуються до Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії та Ірландії,

беручи до уваги Протокол про позицію Королівства Данія, який є додатком до Договору про Європейський Союз і Договору про функціонування Європейського Союзу, та підтверджуючи, що положення цієї Угоди не застосовуються до Королівства Данії,

домовилися про таке:

Стаття 1

Угода між Україною та Європейським Співтовариством про спрощення оформлення віз (далі – Угода) змінюється згідно з положеннями цієї статті:

¹ Угоду підписано сторонами 23 липня 2012 р. Станом на 1 листопада 2012 р. не ратифікована, не набула чинності. Текст наводиться з деклараціями сторін до угоди.

² Official Journal of the European Union. — 15.09.2009. — L 243. — P. 1.

(1) У назві слово «Співтовариством» замінити словом «Союзом».

(2) Пункт 2 Статті 1 доповнити наступним реченням першим:

«Україна може відновити візовий режим лише для громадян або визначених категорій громадян усіх держав-членів, а не для громадян або визначених категорій громадян окремих держав-членів».

(3) У пунктах 1 та 2 Статті 2 слово «Співтовариства» замінити словами «Європейського Союзу».

(4) У пункті «е» Статті 3 слово «Співтовариства» замінити словами «Європейського Союзу».

(5) Внести до пункту 1 Статті 4 такі зміни:

(а) підпункт «с» викласти в такій редакції:

«с) водіїв, які здійснюють міжнародні вантажні та пасажирські перевезення на територію держав-членів автотранспортними засобами, зареєстрованими в Україні:

– письмовий запит від національної асоціації перевізників України для здійснення міжнародного автомобільного транспортування із зазначенням мети, тривалості, пункту (пунктів) призначення й періодичності поїздок;»

(б) підпункт «е» викласти в такій редакції:

«е) журналістів та членів технічного персоналу, які супроводжують їх з метою виконання професійних обов'язків:

– свідоцтво або інший документ, виданий професійною організацією або роботодавцем заявника, який засвідчує, що відповідна особа є кваліфікованим журналістом, та підтверджує, що метою поїздки є виконання професійних обов'язків журналіста або засвідчує, що відповідна особа є членом технічного персоналу, який супроводжує журналіста з метою виконання професійних обов'язків;»

(с) підпункт «і» викласти в такій редакції:

«і) для учасників офіційних програм обміну, організованих містами-побратимами, а також іншими муніципальними одиницями:

– письмовий запит голови адміністрації (мера) цих міст або інших муніципальних одиниць;»

(д) підпункт «j» викласти в такій редакції:

«j) для близьких родичів: один з подружжя, діти (у тому числі усиновлені), батьки (у тому числі опікуни), дідусі, бабусі та онуки, які відвідують громадян України, які мають дійсний дозвіл на проживання на території держав-членів, або громадян Європейського Союзу, які проживають на території держави-члена, громадянами якої вони є:

– письмове запрошення приймаючої особи;»

(е) підпункт «m» викласти у такій редакції:

«m) для тих, хто подорожує з метою лікування та необхідних супроводжуючих осіб:

– офіційний документ медичного закладу, який підтверджує необхідність медичного нагляду в ньому, необхідність супроводу особи, а також підтвердження достатніх фінансових ресурсів для оплати медичного лікування;»

(f) доповнити такими підпунктами «n» – «q»

«n) для представників громадських організацій, які подорожують із метою освітньої підготовки, участі в семінарах, конференціях, у тому числі в рамках програм обміну:

– письмовий запит приймаючої організації, підтвердження, що особа є представником громадської організації, та довідка з відповідного реєстру про заснування такої організації, видана органом державної влади згідно з національним законодавством;

о) для представників професій, які беруть участь у міжнародних виставках, конференціях, симпозіумах, семінарах або інших подібних заходах, що проводяться на території держав-членів:

– письмовий запит приймаючої організації, що підтверджує участь відповідної особи в заході;

р) для представників релігійних громад:

– письмовий запит релігійної громади, зареєстрованої в Україні, із зазначенням мети, тривалості та періодичності поїздок;

q) для учасників офіційних програм ЄС з прикордонного співробітництва, таких як Інструмент Європейського Сусідства та Партнерства (ІЕСП):

– письмовий запит приймаючої організації.»

(6) Пункти 1–3 Статті 5 викласти в такій редакції:

«1. Дипломатичні представництва та консульські установи держав-членів оформлюють багаторазові візи строком дії п'ять років таким категоріям осіб:

а) членам органів державної влади та місцевого самоврядування, конституційних судів та верховних судів, прокурорам та їх заступникам, якщо вони не звільнені від необхідності отримання віз цією Угодою, протягом строку виконання ними службових обов'язків;

б) постійним членам офіційних делегацій, які за офіційними запрошеннями, надісланими українській стороні, регулярно беруть участь у зустрічах, консультаціях, переговорах або програмах обміну, а також у заходах, що проводяться міжурядовими організаціями на території держав-членів;

с) одному з подружжя, дітям (у тому числі усиновленим) віком до 21 року або таким, які перебувають на їх утриманні, та батькам (у тому числі опікунам), які відвідують громадян України, що мають дійсний дозвіл на проживання на території держав-членів, або громадян Європейського Союзу, які проживають на території держави-члена, громадянами якої вони є;

д) підприємцям та представникам суб'єктів господарювання, які регулярно подорожують до держав-членів;

е) журналістам та членам технічного персоналу, які супроводжують журналіста з метою виконання професійних обов'язків.

Незважаючи на речення перше пункту 1 цієї Статті, якщо потреба або намір подорожувати часто або регулярно явно обмежені коротшим періодом, строк дії багаторазової візи буде обмежений на цей період, зокрема, якщо:

– для осіб, визначених підпунктом “а”», – термін повноважень,

– для осіб, визначених підпунктом “b”, – термін виконання обов'язків постійного члена офіційної делегації,

– для осіб, визначених підпунктом “с”, – термін дії дозволу на проживання громадян України, які на законних підставах проживають на території Європейського Союзу,

– для осіб, визначених підпунктом “d”, – період виконання обов'язків представника суб'єкта господарювання або термін дії контракту на роботу,

– для осіб, визначених підпунктом “e”, – термін чинності контракту на роботу є меншим, ніж п'ять років».

2. Дипломатичні представництва та консульські установи держав-членів оформлюватимуть багаторазові візи строком дії один рік таким категоріям осіб за умови, що протягом попереднього року вони отримали, принаймні, одну візу, скористалися нею згідно із законами про в'їзд та перебування в державі, яку відвідували:

а) водіям, які здійснюють міжнародні вантажні та пасажирські перевезення на території держав-членів транспортними засобами, зареєстрованими в Україні;

б) членам бригад поїздів, рефрижераторів та локомотивів у міжнародних поїздах, які прямують до територій держав-членів;

с) особам, які беруть участь у науковій, культурній та мистецькій діяльності, у тому числі в університетських та інших програмах обміну, та які регулярно подорожують до держав-членів;

д) учасникам міжнародних спортивних заходів та особам, які їх супроводжують із метою виконання професійних обов'язків;

е) учасникам офіційних програм обміну, організованих містами-побратимами та іншими муніципальними одиницями;

ф) представникам громадських організацій, які регулярно подорожують до держав-членів з метою освітньої підготовки, участі в семінарах, конференціях, у тому числі в рамках програм обміну;

г) учасникам офіційних програм ЄС з прикордонного співробітництва, таких як Інструмент Європейського Сусідства та Партнерства (ІЕСП);

h) учням, студентам та аспірантам, які регулярно подорожують із метою навчання або освітньої підготовки, у тому числі за програмами обміну;

і) представникам релігійних громад;

ж) представникам професій, які беруть участь у міжнародних виставках, конференціях, симпозіумах, семінарах або інших подібних заходах, що проводяться на території держав-членів;

к) особам, яким необхідно регулярно подорожувати з метою лікування, та необхідним супроводжувачим особам.

Незважаючи на речення перше пункту 2 цієї Статті, якщо потреба або намір подорожувати часто або регулярно явно обмежені коротшим періодом, строк дії багаторазової візи буде обмежено цим періодом.

3. Дипломатичні представництва та консульські установи держав-членів оформлюють багаторазові візи строком не менш ніж на 2 роки та не більш ніж на 5 років категоріям осіб, зазначеним у пункті 2 цієї статті, за умови, що протягом двох останніх років вони скористались однорічними багаторазовими візами згідно із законами про в'їзд та перебування держави, яку відвідували, окрім випадків, коли потреба або намір подорожувати часто або регулярно явно обмежені коротшим періодом, у такому разі строк дії багаторазової візи буде обмежений цим періодом.

(7) Унести до Статті 6 такі зміни:

(а) Пункт 3 викласти в наступній редакції:

«3. Держави-члени стягуватимуть плату за оформлення віз в розмірі 70 євро у випадках, коли заявник звернувся з проханням про розгляд його візового клопотання протягом трьох днів з дня подання такого клопотання на підставі того, що він проживає на значній відстані від місця подання візового клопотання, та консульство держави-члена погодилося прийняти відповідне рішення протягом трьох днів».

(б) Унести до пункту 4 такі зміни:

(і) речення перше викласти в такій редакції:

«4. Без обмеження чинності положень пункту 5 цієї статті плата за оброблення заяв про оформлення віз не стягується з таких категорій осіб:»

(ii) підпункт «а» доповнити словами:

«або громадян Європейського Союзу, які проживають на території держави-члена, громадянами якої вони є»

(iii) підпункт «і» доповнити словами:

«та іншими муніципальними одиницями»

(iv) підпункт «j» доповнити словами:

«та членів технічного персоналу, які супроводжують їх із метою виконання професійних обов'язків»

(v) додати такі підпункти «o» — «s»:

«o) представників релігійних громад;

p) представників професій, які беруть участь у міжнародних виставках, конференціях, симпозиумах, семінарах або інших подібних заходах, що проводяться на території держав-членів;

q) осіб віком 25 років або молодших, які є учасниками семінарів, конференцій, спортивних, культурних або освітніх заходів, організованих неприбутковими організаціями;

r) представників громадських організацій, які подорожують із метою освітньої підготовки, участі в семінарах, конференціях, у тому числі в рамках програм обміну;

s) учасників офіційних програм ЄС з прикордонного співробітництва, таких як Інструмент Європейського Сусідства та Партнерства (ІЄСП).»

(vi) доповнити наступним реченням:

«Речення перше також застосовується в тому випадку, коли метою подорожі є транзит.»

(c) доповнити таким пунктом:

«5. У разі, якщо держава-член співпрацює з постачальником зовнішніх послуг із метою оформлення віз, постачальник зовнішніх послуг може стягувати плату за свої послуги. Зазначена плата має бути пропорційною реальним витратам постачальника зовнішніх послуг, пов'язаним із виконанням його завдань, та не може перевищувати 30 євро. Держави-члени забезпечують можливість подання всіма заявниками їх заяв безпосередньо до консульств. У разі, якщо заявникам необхідно попередньо призначити дату подання візового клопотання, така дата призначається, як правило, не пізніше ніж за два тижні з дати звернення заявника з відповідним запитом.»

(8) Унести до статті 10 такі зміни:

(a) назву викласти в такій редакції:

«Дипломатичні та службові паспорти»;

(b) пункт 2 вважати пунктом 3 та слова «у пункті 1» замінити словами «у пунктах 1 та 2»;

(c) доповнити новим пунктом 2:

«2. Громадяни України, які мають дійсні біометричні службові паспорти, можуть в'їжджати, виїжджати та прямувати транзитом через території держав-членів без віз.»

(9) Пункт 1 Статті 12 викласти у такій редакції:

(a) у реченні першому слово «Співтовариства» замінити на слово «Союзу»;

(b) у реченні другому слово «Співтовариство» замінити на слова «Європейський Союз», а також слова «Комісія Європейського Співтовариства» на «Європейська Комісія».

(10) Унести до статті 13 такі зміни:

(a) вважати існуючий абзац пунктом 1;

(b) доповнити пунктом 2 наступного змісту:

«2. Положення двосторонніх угод або домовленостей між Україною та окремими державами-членами, укладених до дати набрання чинності цією Угодою, відповідно до яких громадяни України, які мають небіометричні службові паспорти, звільняються від необхідності оформлення віз, залишаються чинними без обмеження права України або держав-членів денонсувати або зупинити дію цих двосторонніх угод або домовленостей».

Стаття 2

Ця Угода підлягає ратифікації чи затвердженню Сторонами відповідно до їхніх внутрішніх процедур і набирає чинності в перший день другого місяця з дати отримання останнього письмового повідомлення Сторін про виконання таких процедур.

Вчинено у місті Брюссель 23 дня місяця липня року дві тисячі дванадцятого у двох примірниках, кожний українською, болгарською, чеською, датською, англійською, голландською, естонською, фінською, французькою, німецькою, грецькою, угорською, італійською, латиською, литовською, мальтійською, польською, португальською, румунською, словацькою, словенською, іспанською та шведською мовами, при цьому всі тексти є автентичними.

**ДЕКЛАРАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ СТОСОВНО ДОКУМЕНТІВ,
ЩО НАДАЮТЬСЯ З КЛОПОТАННЯМ
ПРО ОФОРМЛЕННЯ КОРОТКОСТОРОВОЇ ВІЗИ**

Європейський Союз створить уніфікований перелік супровідних документів відповідно до підпункту (а) пункту 1 Статті 48 Візового Кодексу з метою, щоб від заявників – громадян України вимагалось подання, в принципі, тих самих супровідних документів.

**ДЕКЛАРАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
СТОСОВНО СПРОЩЕННЯ ВІЗОВИХ ПРОЦЕДУР ЧЛЕНАМ СІМ'І**

Європейський Союз бере до уваги пропозицію України щодо розширення визначення поняття члени сім'ї, яким має бути спрощено порядок оформлення віз, та враховує важливість, якої надає Україна питанню спрощення порядку пересування для зазначеної категорії осіб.

З метою спрощення порядку пересування для більшої кількості осіб, які мають родинні зв'язки (зокрема, сестри, брати та їхні діти) з громадянами України, які на законних підставах постійно проживають на території держав-членів, або з громадянами Європейського Союзу, які проживають на території держави-члена, громадянами якої вони є, Європейський Союз пропонує консульствам держав-членів надавати максимального сприяння в оформленні віз зазначеній категорії громадян відповідно до Візового кодексу, у тому числі шляхом спрощення подання документальних підтверджень, що вимагаються від зазначеної категорії заявників, звільнення від оплати збору за оброблення візових заяв та, в обґрунтованих випадках, оформлення багаторазових віз.

**ДЕКЛАРАЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ
ЩОДО ПУНКТУ 2 СТАТТІ 10 УГОДИ**

Європейський Союз може частково зупинити дію Угоди, зокрема пункту 2 Статті 10, згідно з процедурою, визначеною пунктом 5 Статті 14 Угоди, у випадку зловживань положеннями пункту 2 Статті 10 з боку України або виникнення загроз громадській безпеці. У разі зупинення дії пункту 2 Статті 10 Угоди, Європейський Союз ініціює консультації в рамках Комітету, створеного відповідно до Угоди, з метою розв'язання проблем, що призвели до такого зупинення.

**СПІЛЬНА ДЕКЛАРАЦІЯ
СТОСОВНО ШВЕЙЦАРСЬКОЇ КОНФЕДЕРАЦІЇ
ТА КНЯЗІВСТВА ЛІХТЕНШТЕЙН**

Сторони беруть до уваги тісну взаємодію між Союзом та Швейцарією і Ліхтенштейном, зокрема відповідно до Угоди від 26 жовтня 2004 року щодо асоціації зазначених країн та імплементації, застосування і розвитку ними положень Шенгенського законодавства.

За таких умов бажано, щоб органи влади Швейцарії, Ліхтенштейну та України невідкладно уклали двосторонні угоди про спрощення оформлення віз на аналогічних умовах, які передбачені Угодою, з внесеними до неї змінами.